Pirmutinis Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išeina kasdien apart nedėldienių.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

Visų šalių Darbininkai, vienykitės! Jūs nieko nepralaimėsite, tik retėžius, o išlaimėsite pasaulį!

No. 121. TELEPHONE STAGG 3878 Brooklyn, N. Y., Utarninkas, 22 d. Gegužės (May), 1923. Pavienio numerio kaina 4c. Metai XIII. Dien. V

LIETUVOS KLERIKALAI ESĄ SUMUŠTI SEIMO RINKIMUOSE

Vienas draugas praneša mum kablegrama aplamai apie paskutinius rinkimus Lietuvos Seimo. Kiek jis patyrė, tai rinkimų pasekmės tokios:

Krikščionių demokratų	39
Socialistų liaudininkų	16
Socialdemokratų	9
Tautinių mažumų	14
Nuo Klaipėdos krašto	6

Kokių partijų žmonės išrinkti nuo Klaipėdos, nėra žinių; bet jų didžiuma nebūsią klerikalai.

Senatoriai Stoja už Tautų Lygos Tarptautinį Teismą

Tai Būtų Pirmas Žingsnis į Tautų Lygą.

Washingtonas. — 73 senatoriai pritaria prezidento Hardingo sumanymui, kad Amerika prisidėtų prie taip vadinamo "pasaulio teismo", kurį įsteigė Tautų Lyga. Prieš Hardingo sumanymą pasisakė 9 senatoriai "radikalai"; Borah, Brookhart, La Follette ir kt. 13 senatorių dar tikrai nepasakė, ar jie už ar prieš "pasaulio teismą". "Radikalai" senatoriai tvirtina, kad įstoti į minėtą "pasaulio teismą" tai reiškią faktinai įkelti koją į Tautų Lygą; o dėjimuisi Amerikos į Tautų Lygą jie griežtai priešingi.

Didžiausi Pasaulio Miestai

Berlynas. — Visam pasaulyj gyvena 1,804,187,630 žmonių. Iš jų 7% gyvena didmiesčiuose, rokuojant, kad didmiestis turi turėt 100,000 gyventojų.

Didžiausias pasaulio miestas — New Yorkas — turi 5,620,048 gyventojus. Londonas turi 4,483,249 gyventojus, Berlynas 3,803,770. Po Berlyno seka Paryžius, Glasgowas, Vienna ir Maskva.

Kaip kam gali pasirodyt keista, kad Azijoj yra daugiau didmiesčių, negu Šiaurinėj Amerikoj. 7 Azijos didmiesčiai turi daugiau nei miliona gyventojų — Šanghai, Hankow, Pekin, Calcutta, Bombay, Tokio ir Osaka.

Šiaurės Amerikoj yra tik 4 miestai, kurie turi virš miliono gyventojų. Jų tarpe yra ir Meksikos Miestas.

Pietų Amerikoj tik Buenos Aires ir Rio de Janeiro yra miestai-milžinai.

Chinai Banditai Šiandien Žudysią Suimtus Svetimšalius

Pekinas. — Chinų banditai šiandie grasina nušauti du iš suimtų svetimšalių, jeigu Chinijos kareiviai nesitrauks atgal, jei jie užpuldinės banditus. Chinų kareivių susikirtime Šantungo kalnuose su banditais liko užmušti 6 kareiviai ir vienas banditas.

Grąsina Išskersti Žydus Profesorius ir Studentus Rumunijoj

Bukareštas, Rumunija. — Į fašistų eiles įsirašė 40,000 rumunų studentų ir paskelbė žūt-būtinę kovą žydam profesoriam ir studentam. Fašistai studentai reikalauja, kad Bukarešto universitetą tuojau apleistų žydai profesoriai ir studentai. O jei ne, tai visi jie būsią išžudyti.

Juodukas Išplėšė $3,500 Poniai, Kurią Vežiojo.

Atlantic City, N. J. — Ant iškelto lentų kelio (boardwalk), kaip žinoma, čia juodukai vežioja tam tikrose krasėse ant ratukų buržujus ir buržujes; atlieka vergų bei gyvulių darbą. Ponai ir ponios turi iš to smagumo, kad žmonės jiem taip vergauja. Tačiaus užvakar vienai poniai, J. T. Doyle'ienei, buvo truputis ir nesmagumo. Ją vežusis juodukas nutraukė jai nuo kaklo karielius, vertus $3,000, ir mašnelę su $500 pinigų, ir pabėgo.

Gyvenimas Pabrango 14 Nuošimčių per Metus

Uždarbio Darbininkam Pridėta Tik 10% ir Tai Tik Kai Kur.

Washingtonas. — Jungtinių Valstijų darbo ministerija apskaito, kad per paskutinius metus gyvenimas šioj šalyj pabrango 14%. Tuo pačiu tarpu plieno, audimu ir tuli kiti fabrikantai pridėjo darbininkam 10% mokesnio; pridėjo daugiausiai neva iš savo "liuoso noro", bijodami darbininkų streikų, vengdami, kad darbininkai neišsikovotų didesnio priedo.

Uždarė Dviem Savaitėm Vokiečių Komunistų Organą

Berlynas. — Prūsų teisės ministeris uždarė dviem savaitėm "Rote Fahne", centro organą Vokiečių Komunistų Partijos. Nes "Rote Fahne" paskutiniu laiku išspausdino kelis straipsnius, kuriuose buvo atvirai agituojama, kad darbininkai nuverstų dabartinę socialburžuazinę Vokietijos valdžią ir paimtų galią į savo rankas.

SOVIETAI PAVEDĖ VOKIEČIAM 2,000,000 MARGŲ ŽEMĖS

Ryga. — Vokiečių bendrovė vardu "Rytai" gavo iš Rusų Sovietų valdžios ilgam naudojimui 2,000,000 margų žemės ir girių palei Maskvos-Rybinsko geležkelio. Vokiečių bendrovė užtat apsiėmė nutiesti naują geležkelį iš Rybinsko į Jaroslavą ir Vologdą.

IŠTREMS BUVUSĮ TURKŲ KARALIŲ

Lozanna. — Talkininkų delegatai Lozannos konferencijoj sutiko, kad dabartinė Turkų valdžia ištremtų iš Turkijos buvusį sultaną (karalių) Mahometą Šeštąjį ir 150 jo šalininkų, monarchistų; talkininkai taip pat sutiko, kad Turkijos vyriausybė konfiskuotų turtą sultano ir tų jo sėbrų.

Mada Riebiu Moterų Paryžiuj

Paryžius. — Metai atgal čia buvo mada liesų moterų, džiusnų. Dabar jau kitokia mada, tai yra nutukusių žmonių, ypač moterų. Ponios ir panelės deda visas pastangas, kad tik nutukus. Kurios vistiek negali nutukti, tom dirbama visokios paduškaitės, kurias po drabužiais prisideda įvairiose vietose, kad tik atrodyt riebiomis. Madą žurnalai ir laikraščiai kūduma vadina tiesiog "visuomenine nedorybe"...

New Yorkas. — Donald McMonagle, 12 metų amžiaus vaikas, sveria 192 svarus.

"Socialistų" Internacionalas Kratosi nuo Komunistų

Berlynas. — "Socialistų" dienraštis "Vorwaerts" išspausdino konstituciją naujojo geltonojo internacionalo. Tai internacionalas, sudarytas iš Antrojo ir Pustrečiojo Internacionalų. Konstitucijoj draudžiama dėtis su Komunistų Internacionalu. Naujasis geltonasis internacionalas pripažįsta tarptautinę vienybę darbo unijų ir kooperacijos bendrovių, bet tik tokių, kurios pasiduoda kontrolei Amsterdamo Internacionalo Profesinių Sąjungų. O Amsterdamo Internacionalas yra lygiai geltonas, kaip ir naujasis "socialistų" internacionalas.

CUKRUS VALGYTI ESĄ NESVEIKA

New Yorkas. — Daktarė Julie Stevens, atvažiavusi iš Paryžiaus, sako, kad vartoti daug cukraus tai kenkia žmogaus sveikatai. Asmuo, girdi, turėtu ne daugiau kaip svarą cukraus sunaudoti per mėnesį.

Ta daktarė per paskutinius 8 metus buvo patarėja sveikatos reikaluose Sarah'ai Bernhardt, garsiausiai Francūzų aktorei. Jinai pataria valgyti daugiau vaisių, daržovių, stambią kviečių duoną, o vietoj cukraus vartoti medų. Sako, negerti kavos ir nerūkyti cigarų nei papirosų. Bet čia, girdi, ir esąs pavojus: Jeigu vyrai nerūkys ir kavos negers, tai jie gal mažiau mylės mus, moteris.

KU KLUX KLANO VIEŠOS DEMONSTRACIJOS

Point Pleasant, N. J. — Ku Klux Klanas turėjo viešas savo demonstracijas. 109 kukluksai, apsisupę baltomis drobulėmis ir apsimaskavę baltomis kaukėmis, traukė miestelio gatvėmis. Paskui suėjo į Central Metodistų Episkopalų bažnyčią, kur kunigai laikė speciales pamaldas Ku Klux Klanui ir kitom panašiom juodašimtiškom patriotinėm organizacijom.

Mandagus Vagis

Nutley, N. J. — Nežinomas vagis atvažiavo puikiame automobilyj prie Hebberling'o vaistinės (aptiekos); įėjo į vaistinę, ir tiesiog prie "redžisterio"; išsiėmė pinigus ir apsisuko jau išeiti. Tuo tarpu atėjo į vaistinę Hebberlingo žmona. Vagis nusiėmė jai kepurę, pasakė ačiu; sėdo į automobilį ir nupleškėjo savais keliais.

LIETUVOS ŽINIOS

Miškai Tirpsta.

Viename Kauno laikraštyj rašoma:

"Miškų departmento valdininkai plėšia mūsų miškus be pasigailėjimo: miškai tirpsta, o jie teisūs; kalti kareiviai ir žmonės. Valdininkų skaičius, sulyginus su rusų laikais, padidintas penkis kartus daugiau: kur buvo vienas eigulis, ten dabar penki; kur buvo vienas girininkas, ten dabar du-trys. Bet ir girių plėšimas keliasdešimts kartų padidėjo. Puikiai atlikę mūsų turto naikinimo darbą vienoje vietoje, jie prašosi duot kitur pelningos vietos, ir mūsų lentpjūvės, rodos, duoda vietą urėdos kitur, kur vėl galės čiulpti Lietuvos syvus".

Siratų Skaičius Seinų Apskrityje.

Lenkų statistikos daviniais, Seinų apskrityje (toje dalyje, kurią lenkai yra užgrobę) buvo:

Pilnų siratų	15
Pussiračių	54
Viso	69

34 jų gyvena miesteliuose (galima spręsti, Seinuose), o 35 kaimuose. Kilę gi visi iš tų pačių vietų. Jų tėvai karo metu juos pametė.

Žemdirbių Sąjunga.

Šilutėj balandžio 19 d. susirinkusi Žemdirbių Sąjunga pastatė Lietuvos valdžios atstovui eilę reikalavimų: 1) numažinti įvežamuosius ir išvežamuosius muito mokesnius; 2) numažinti užsienio pasų ir vizų mokesnius; 3) atmainyti parėdymus, iš leistus be Klaipėdos Krašto Tarybos sutikimo; 4) aprūpinti bedarbius.

Apsileidimas.

Šiauliai. — Šiandien, patekus į Šiaulius, gausi visai kitokio įspūdžio, negu kad buvo metai atgal. Daugelis sudegusių namų baigiama atremontuoti. Taip pat nemažai pastatyta visai naujų namų, ypač Kuršėnų gatvėje. Už metų ar dvejų Šiaulių negalima bus pažinti. Tenka vistik pastebėti, kad apsileidimas nemažėja. Šalygatviai išgriuvę, ravai sąšlavų pilni; vienoj gatvėj teko pastebėti šunį, ir tvarkdariai to nepastebi.

ATSISTATYDINO BONAR LAW, ANGLŲ MINISTERIS PIRMININKAS

Nepatenkino Darbininkų ir Nepajėgė Išspręst Tarptautinių Klausimų

LORDAS CURZON'AS BŪSIĄS JO ĮPĖDINIS.

Londonas. — Anglijos ministeris pirmininkas Bonar Law'as įteikė savo rezignaciją karaliui Jurgiui. Rezignuodamas, aiškinasi, kad blogas sveikatos stovis neleidžiąs jam toliau eiti parei gas ministerio pirmininko. Ištikrųjų gi jį privertė atsistatydinti ir kiti dalykai, ne tik nesveikata.

Bedarbiai, Streikai, Lozanna, Ruhr.

Metai atgal susidarė ta reakcinė, atžagareivė Anglų ministerija, kurios pirmininku buvo Bonar Law. Ministerija nuo pat pradžios neturėjo žmonių pasitikėjimo. Jinai paskui nieko nedarė ar negalėjo padaryti, kad palengvinus likimą milionų bedarbių Anglijoj. Bonar Law'o ministerijai darė nuolatinio neramumo streikai, lokautai, vis aštrėjanti klasių kova tarp darbininkų ir kapitalistų. Darbininkai be paliovos smerkė B. Law'o ministerijos užsienio politiką delei Francūzų užėmimo Ruhr srities, delei Anglų valdžios nusistatymo prieš Sovietų Rusiją abiejose Lozannos konferencijose. O pastaruoju laiku darbininkai nedavė savo valdžiai ramybės, kad jinai užsimanė nutraukti diplomatinius ir prekybos ryšius su Sovietų Rusija.

Prakišimai Rinkimuose.

Dar pereitų metų spalių mėnesio papildomuose parlamento rinkimuose pasirodė žmonių nepritarimas atžagareiviškai Bonar Law'o ministerijai, kuomet penkiose tariamose Bonar Law'o tvirtovėse liko išrinkta trys Darbo Partijos atstovai į parlamentą ir trys liberalai (laisvesni buržujai). O porą mėnesių atgal klausime pensijų ex-kareiviam darbiečiai ir liberalai buvo sudarę didžiumą balsų prieš ministerijos sumanymą. Abelnai pripažįstama, kad Anglijoj 3,500,000 balsuotojų buvo daugiau prieš reakcinę Bonar Law'o valdžią, negu už ją.

Galima čia būtų pažymėti, kad Darbo Partijos vadai kiek galėdami vengė daryti nesmagumų Bonar Law'o valdžiai, nors ji buvo tokia reakcinė. Ir dabar, jam rezignavus, Ramsey MacDonald, geltonasis darbiečių vadas parlamente, reiškia pasigailėjimo delei griuvusio reakcijos šulo.

Spėjama, kad Bonar Law'o įpėdiniu karalius paskirs lordą Curzon'a, dabartinį Anglijos užsienio reikalų ministerį.

Milžinas Francuzų Karo Laivas

Lengvai Gali Nuskandinti Galingiausią Karo Laivą.

Paryžius. — Pastatyta karinis orlaivis, sveriantis 10 tonų, turintis jėgą 16 šimtų arklių, ginkluotas lauko armotomis ir 1,000 svarų bombomis. Amerikos pulkininkas W. J. Davis, orlaivių žinovas, sako, toks orlaivis gali per kelias minutes nuskandinti galingiausią karo laivą. Ir nereikia, kad orlaivio bomba pataikytų į karo laivą; užtenka, kad jinai nukristų į vandenį netoli laivo.

Bombos, kurias dabar dirba francūzai, yra 200 sykių smarkesnės, negu buvo laike paskutinio pasaulio karo.

RUHR UŽĖMIMAS APSIMOKĖSIĄS FRANCUZAM

Paryžius. — Francūzų valdžia skelbia, jog Ruhr srities užėmimas iki šiol Francūzijai lėšavo 145,500,000 frankų; tuo pačiu žygiu Francūzija gavusi įplaukų iš Ruhr 102,000,000 frankų. Francūzai tikisi, kad greitu laiku jų įplaukos Ruhr srityj pasivys išlaidas.

Vaikiščiai Išplėšė $8,000.

Philadelphia, Pa. — Du vaikiščiai sustabdė automobili, kuriuo buvo vežama savaitinę alga Nelson Valve Kompanijos darbininkam. Pasigriebė $8,000 ir pabėgo.

Maskva. — Sovietų valdžia paskyrė d. Aralovą savo ambasadorium Latvijoj. Taigi galima abejoti, ar Latvija buvo nutraukusi prekybos ryšius su Sovietais, kaip kad buvo pirmiau pranešta.

Houston, Tex. — Teisėjas J. D. Harvey per keturias valandas davė perskyras (divorsus) dviem šimtam dvylikai porų.

Draugija Gabenimui Rusų Kontrrevoliucionierių į Ameriką

New Yorkas. — Amerikiečių Draugija delei Rusijos Pabėgėliu Sušelpimo pasibrėžė surinkti 100 tūkstančių dolerių. Už tuos pinigus bus gabenami į Ameriką rusai kontr-revoliucionieriai, kurie kariavo prieš Sovietu valdžia, bet buvo sumušti ir turėjo bėgti į užsienius. Visų pirma bus traukiami į Ameriką baltagvardiečiai, kontr-revoliucionieriai, kurie dabar laikosi Filippinu salose. Jų tenai yra penkiolika šimtų. Tai gauja, kuri pabėgo iš Vladivostoko, kuomet Raudonoji Armija prisiartino prie to miesto; o pabėgo jie laivais, stovėjusiais Vladivostoko prieplaukoj.

Lenkų Vargoninkas Išžagė 13 Metų Mergaitę

Pastatytas po $25,000 Kaucija.

BUVO DAVATKŲ PATRONAS.

New Yorkas. — Areštuotas vargoninkas Gandzial'as lenkų katalikų bažnyčios Bronx'e, 155 gatvėj, ir pastatytas po 25 tūkstančiais dolerių kaucijos. Kaltinamas, kad per prievartą atėmė nekaltybę 13 metų mergaitei Rydzevskaitei, kuri pas jį mokinosi muzikos. Atsišaukia ir daugiau mergaičių, kurios liūdija, jog vargoninkas "žaidė" su jomis. Gandzial'as pasimetęs su pačia, bet sakosi esąs nevedęs. Turi 16 metų sūnų. Sūnui uždraudė vadinti jį tėvu; liepė vadinti "dėde". Vargoninkas buvo didelis draugas senmergių davatkų.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ
Published by
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates in U. S. $6.00; foreign countries — $8.00.

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Suvienytose Valstijose ir Kanadoj — metms $6.00; pusei metų $3.00
Trims mėnesiams — $1.50. Kitose šalyse: metams $8.00; pusei — $4.00
Brooklyne per paštą siunčiant metams $8.00; pusei metų — $4.00.

AMERIKOJ "NĒRA KLASIŲ"

Visi tie, kurie turtuose paskendę arba kurie turčiams ištikimai tarnauja, su didžiausiu pasiryžimu nuo kiekvieno stogo šaukia, kad "Amerikoj nēra klasių", kad "čia visi lygūs, visi gali naudotis lygiomis teisēmis". Visos kalbos apie klases, girdi, tai tiktai išmislas nepasitenkinusių elementų. Pav., prezidentas Hardingas, kalbēdamas prie Hamiltono paminklo, Washingtone, graudingu balsu šaukē: "Visos kalbos apie klases Amerikoj yra klaidingos; jas mes turime išrauti."

Nemanykime, kad tokie kapitalistų bernai, kaip Hardingas, užginčija klasių buvimą Amerikoj be tikslo. Jiems labai svarbu įtikint nesusipratusius darbininkus, kad čia visi lygūs, visi naudojasi vienodomis gyvenimo progomis. Nesa juo ilgiau darbininkai bus šitokios ideologijos prisigērę, tuo ilgiau jie nesusivienys prieš kapitalą.

"Nēra klasių", skelbia kaip tik tie žmonēs, kurie gyvena iš darbininkų prakaito; tie, kurie durtuvais ir švinu laužo darbininkų streikus. Jeigu Hardingui ir visai gaujai šios šalies parazitų reiktų padirbēt plieno dirbtuvēj prie verdančios geležies nors dvyliką valandų ir po to dar gaut per susilenkusią nugarą policmano buože, kuomet pareikalautų kelių centų algos pakēlimo arba darbo valandų sutrumpinimo; jeigu jiems reiktų pagyventi kur nors drēgnuose sklepuose, kaip gyvena milionai darbininkų didmiesčiuose, dar pusbadžiai, — tai jie tuomet nesakytų, jog "Amerikoj nēra klasių". O dabar? Kas jiems! Jūs, milionai alginių vergų, dirbate, kaip mulai, užkraunate turtais visus šalies kampus, o patys vaikštinējate apdriskę ir pusalkani. O tuo tarpu saujalē turčių ir jųjų pakalikų žarsto turtus ir maudosi didžiausiuose gyvenimo raskažiuose.

Kaip neužtvenksi didžiosios Mississippi upēs, taip nepaslēpsi Amerikoj klasių jokiais tauškimais. Jos yra. Jos pasireiškusios aštriausiomis formomis. Bedugnē tarp buržuazijos ir darbininkų nepereinama. Tiktai tuomet išnyks klasēs, kuomet darbininkų klasē nuvers buržuazijos viešpatavimą, išnaikins kapitalizmą ir įsteigs **komunizmą.**

A. B.

BAISI TRAGEDIJA

Nedideliame miestelyje, Cleveland, S. C., 18 d. gegužēs įvyko baisi tragedija. Mokyklos vaikai, kaip paprastai visose mokyklose daromá, lošē kokią ten komedijēlę. Tēvai ir nedalyvaujanti lošime vaikai buvo mokykloje ir žiūrējosi, kaip vaikučiai lošia. Tuo tarpu kilo gaisras ir prarijo 74 gyvastis, kurių tarpe buvo 41 vaikučių ir 33 tēvų bei šiaip suaugusių žmonių.

Tai baisi tragedija! Bet kas kaltas?

Iškilus gaisrui, pasirodē mokykla neapsaugota nuo gaisro: nebuvo nei kopēčių, nei kitų įtaisų, kuriomis nelaimingieji galēję būtų gelbētis. Jeigu mokykla būtų buvusi nors kiek apsaugota, tai tiek gyvasčių nebūtų žuvę, nes gaisras įvyko ant antro augšto. Bet dabar nieko nebuvo, viskas palikta dievo apsaugai, o gaisrui iškilus, dievas pasirodē beširdžiu ir leido liepsnai praryti net 74 gyvastis!

Atsitikus tokiai baisiai tragedijai, laikraščiai pradējo jieškoti kaltininkų. National Fire Protective Association sekretorius Franklin H. Wentworth paskelbē, kad visoje Amerikoje iš šimto mokyklų devyniosdešimts yra ne kas kitas, kaip tik slastai, kurie nuolatos tykoja praryti mokinių gyvastis.

New Yorko "Tribune" rašo, kad visoje Amerikoje kasdien mokyklose įvyksta po penkis gaisrus. Todel labai lengva suprasti, koks baisus pavojus gręsia mokiniams, kuomet iš šimto mokyklų devyniosdešimts neapsaugotos nuo gaisro!

Ar valdžia pasirūpins apsaugoti mokyklas, kad gaisrui iškilus jos nebūtų slastais ir neprarytų tiek daug gyvasčių, kaip kad dabar atsitiko?

Šita baisi tragedija, prarijusi 74 gyvastis, jau ne pirma. Buvo dar baisesnių. Toje pavioje valstijoje, tai yra South Carolina, 1908 metais buvo dar baisesnē tragedija — gaisre žuvo 173 vaikučiai; vienok valdžia nekreipē į tai jokios domēs, nepasirūpino tinkamai apsaugoti mokyklas, ir dabar drąsiai galima sakyti, kad ir šita tragedija neatkreips valdžios atydos į mokyklų netinkamumą.

VIDURINĒ IR AUGŠTESNĒ MOKYKLA LIETUVOJE

Vidurinē (panaši į high school), augštesnē (panaši į college), kaip ir liaudies mokykla, yra steigiamos tankiausiai privačia iniciatyva. Vidurinēs mokyklos kursas —4 metų. Dēstoma šie dalykai: pakartojimas aritmetikos, algebra, geometrija, fizika, buchhalterija, botanika, zoologija, istorija, anatomija (žmogaus), higijena, geografija; lietuvių, vokiečių (kaip kur francūzų, rusų, anglų ir lotynų) kalbos; tikyba, paišyba, gimnastika, dainavimas, rankų darbas. Mokytojai dēsto atskiras, savo specialybēs, mokslo šakas. Pedagoginiems klausimams ir auklējimui tvarkyti yra sudaroma iš mokytojų, laikomojo komiteto ir mokinių tēvų komiteto atstovų taip vadinama mokytojų taryba. Mokslas apmokamas, —taigi į vidurinę mokyklą patenka tiktai turtingesnieji, kurie gali užsimokēti mokslapinigius; neturtingiems—darbininkų vaikams tos rūšies mokyklos durys liekasi uždarytos. (Atsitinka, kad koks "maloningas" ponas arba ponia, ar mokyklos laikomasis komitetas duoda vienam kitam bimbilo vaikui, kandidatui į kunigēlius, stipendiją.)

Čia jau (vidurinēje ir augštesnēje mokykloje), galima sakyti, prasideda kova tarp mokslinēs ir jausminēs pasauliažvalgų; čia, kaip mokytojai, taip ir mokiniai persiskiria į du priešingu lageriu; stipresniosios pusēs dvasia viešpatauja duotoje mokykloje.

Tos rūšies mokyklos yra blogai įrengtos, ir kai kur net nepakenčiamas jų stovis: neturi atatinkamų butų ir vietų, o apie mokiniui reikalingus įrankius nēra nei kalbos; nekalbant apie fizikos kabinetus, chemijos laboratorijas, gamtos, geografijos paveikslus ir tt., kurių, galima sakyti, nei viena mokykla neturi, bet ir pačių būtiniausių reikmenų, kaip žemlapių, globusų, skriestuvų (cirkelių), liniuočių ir t. p. stoka.

Mokytojų štatas irgi mažai pralenkia liaudies mokytojų štatą; daugumoje mokytojai neatatinka atlikimui darbo užganēdintai.

Knygynai prie mokyklų yra taip pat retenybē.

Augštesniųjų mokyklų vargai tie patys, ką ir vidurinių: trūkumas tos rūšies mokykloms atatinkamų namų, mokslo priemonių ir knygynų; mokytojų štatas šiaip taip patenkina reikalavimus. Šitoji (augštesnē) mokykla rengia jaunuomenę į augštąją (universitetą) mokyklą. Baigusieji maturos kursą išeina silpnoki kandidatai į studentus augštosios mokyklos, nes, kaip augščiau minēta, Lietuvoje yra visiškas trūkumas mokslinēs literatūros lietuvių kalboje, o iš mokinių, nors ir daug kalbų yra mokinama, retas kuris išmoksta svetimos kalbos tiek, kad galētų naudotis literatūra svetimose kalbose; moksleivija tankiausiai turi užsiganēdinti rankvedžiais, kurie irgi ne visų mokomų šakų mokslo yra gaunami lietuvių kalboje; tokiu būdu, moksleiviai, neturēdami kuo paplatinti mokytojų papasakojamas ir rankvedžiuose randamas žinias, liekasi siaurakakčiais, ne pilnai pribrendusiais specialiniam studijavimui ir gyvenimui.

Augštesnēs mokyklos yra dvejopo pobūdžio: klasinēs ir realinēs; mokslas jose apmokamas; jos lankymo sąlygos reikalauja žymių išlaidų, — taigi, jas lanko tiktai pasiturinčių tēvų vaikai; neturtingiesiems augštesnioji mokykla nebeįmanoma. Kursas tęsiasi 4-ris metus.

Klasinio pobūdžio augštesnēse mokyklose dēstoma: algebra, geometrija, trigonometrija (ant plokšties), analistinē geometrija, diferencialinēs ir integralinēs skaičiuotēs įvadas, kosmografija, fizika, chemija, psichologija, logika, anatomija, fiziologija, istorija; lietuvių, vokiečių (kai kur francūzų, rusų, anglų ir lotynų) kalbos, teisežinystē, paišyba, gimnastika, dainavimas, tikyba. Realinio pobūdžio mokyklose,be viršminētų dalykų, dēstoma dar buchhalterija, komercijinē korespondencija, bankinē technika, sąskaitojimas ir t. p. Visos tos rūšys mokyklų yra suderintos: baigus pradinę mokyklą galima be kvotimų įstoti į vidurinę, baigus vidurinę — į augštesniąją. Kiekviena savo laipsnio mokykla sudaro taip vadinamą koncentrą; reiškia, iki universiteto išeina trys koncentrai: pirmas-pradinis koncentras apima visas vaikams prieinamas mokslo šakas pradinēje prasmēje, tęsiasi 8 metus; antras-vidurinis apima visas mokslo šakas tiek, kiek leidžia tų šakų ryšiai; trečias-augštesnis koncentras papildo trūkumus iš praeitųjų koncentrų nuodugniai ir prirengia į augštąją mokyklą.

Liaudies mokyklose mokslas neapmokamas (rankvedžiai būna kaip kuriose mokyklose apmokami, o kaip kur neapmokami); jos yra laikomos savivaldybių ir valstybēs lēšomis: butą, kūrą, švarą duoda valsčių tarybos, o mokytojams algas moka švietimo ministerija. Vidurinēs mokyklos daudaugiausiai laikomos mokslapinigiais ir aukomis (kai kurias paremia švietimo ministerija ir savivaldybēs). Augštesnēs mokyklos — mokslapinigiais ir valstybēs (kai kur ir savivaldybēs prisideda) lēšomis.

Čia turima omenyj tiktai lietuvių mokyklos. Žydai, lenkai, rusai, vokiečiai turi savo atskiras augštesnes, vidurines ir liaudies mokyklas, kurios panašiai yra užlaikomos, kaip lietuvių.

Sigma.

Brooklyn. 14—5—1923.

Visoje Amerikoje, kaip praneša "Tribune", randasi mokyklose 25 milionai vaikų. Imant atydon, kad iš šimto mokyklų devyniosdešimts yra ne kas kitas, kaip tik slastai, tai per visą mokslo sezoną 22,500,000 vaikų randasi tuose slastuose, per tą visą laiką vaikams gręsia pavojus.

Valdžia nesirūpina įrengti mokyklas taip, kad jos nebūtų slastais; jai rūpi, kaip šalį apsaugojus nuo raudonojo pavojaus. Valdžia leidžia didžiausias sumas pinigų sukriušinimui darbininkų streikų, o ne mokyklų tinkamam apsaugojimui nuo gaisro. Iš pranešimų mes matome, kad valdžia išleido virš dviejų milionų dolerių šnipams, kuomet buvo sustreikavę gelžkelių darbininkai, o mokyklas palieka dievo apveizdai.

Ne pirma ir ne paskutinē šita baisi tragedija. Tokių tragedijų buvo ir bus. Tik tada jos sumažēs, kada valdžia rūpinsis žmonių gerove, o ne kapitalistų. Tokios gi valdžios susilaukti galēsime tik tuomet, kuomet darbininkai visą galią paims į savo rankas.

V. P.

Amerikos Valdžiai Nesiseka...

Amerikos valdžia ilgą laiką pildē tarptautinio žandaro pareigas — laikē savo kariuomenę Pareinio srityj, kurią valdē Francūzijos valdžia. Ji buvo tikra, kad už jos darbą bus atlyginta ir dar su magaryčiais. Atšaukdama savo kariuomenę iš Pareinio, parašē sąskaitą apie 250 milionų dolerių neva padarytų lēšų kariuomenei ten būnant. Bet tos sąskaitos niekas nepriēmē — Vokietija pasakē, kad jai ta sąskaita nepriklauso, o Francija, kurios reikalus gynē Amerikos kariuomenē, paliepē Amerikos valdžiai gauti atlyginimą iš Vokietijos.

Amerikos valdžia tuojaus pasiuntē savo specialę misiją į Europą, kad ji išjieškotų šitą sumą pinigų. Ta misija "darbavosi" gana ilgai, bet prie jokių pasekmių neprieita. Buvo pareikalauta, kad Francija ir kitos šalys užmokētų padarytas išlaidas, o jos iš Vokietijos atsiimtų viršaus, negu kad Versalēs taikos sutartyj nurodyta; bet Francija su tuo nieku būdu nesutiko ir stačiai pasakē, kad Amerikos valdžia privalo pati išgauti iš Vokietijos tą sumą pinigų.

Dabar ta misija pranešē į Washingtoną, kad nēra vilties gauti tuos pinigus, nes jeigu Vokietija ir turētų pinigų, tai pirmiausiai juos pagrobtų Francija, kuri dabar Vokietiją laiko už gerklēs ir neduoda jai nei atsikvēpti. Bet Vokietija nepajēgia nei Francijai mokēti.

Taigi, nesiseka Amerikos valdžiai pasipinigauti ir, veikiausiai, tą sumą prisieis kaire ranka peržegnoti.

Beje, Francija dar priduria, kad Amerikos valdžia užtektinai gavus nuo Vokietijos, nes kaip tik prasidējęs karas, tai ji konfiskavus visus tuos Vokietijos laivus, kurie tik buvo jos vandenyse. Amerikos valdžia apie konfiskuotus laivus ir kitą Vokietijos turtą nenori nei prisiminti, skaito tą viską seniai užmirštu dalyku.

V. P.

Iš visų visokiausių neturto pavidalų, su kuriais man teko susidurti, dvasinis neturtas yra labiausiai apgailētinas.

Keir Hardie.

VILNIUS-KAUNAS-VIEKŠNIAI

Kuomet marksininkas, tapęs renegatu, nueina buržuazijai tarnauti, užuojautos mes jam negalim rodyt net ir tuomet, jeigu buržuazija parodo jam nedēkingumo. Panaši istorija neseniai atsikartojo su M. Biržiška, pralobusių mužikų garbintojum, pravadyrium ir ideologu.

Nuo 1916 m., kuomet Janulaitis šokosi gelbēt skęstantį tēvynēs laivą, Biržiška buvo su juom — su ta dalim socialistų, kurie nuējo blokuoties su kunigais ir tautininkais. Nuo to laiko jį šlovino psalmēm ir dainom, jam smilkino kodylom. Biržiška priēmē ne tik tautą, bet ir religiją. Religija jam virto simboliu vilties ir žmoniškumo, bolševizmas — barbarizmo simboliu.

Vilniuj gyvendamas, Biržiška virto savo rūšies kankiniu ir patriarka. Jis tapo kankiniu už lietuvystēs idēją ir užsidējo vainiką, kurį prieš karą nešiojo kunigas Tūmas. Iš Vilniaus Biržiška atvyko Kaunan. Čia jisai tapo kuone "Lietuvos" redaktorium. Skaitē prelekcijas, mokytojavo ir, prie bilę progos, atstovavo "tautos sąžinę".

Rodosi, viskas ējo, kaip iš pypkēs. Bet štai skaitome tulame pirmeivių dienraštyj:

"Dar pora žodžių apie vyro pasitraukimą nuo politikos. Čia pasistengē intrygomis ir į ausis šnibždējimu atstumti jį ne tik nuo taip brangios jam Vilniaus politikos, bet ir bendrai nuo politikos."

Taip rašo jo locnoji antroji pusē. Na, ir pripasakojo ji apie bēdno Mykolo skriaudas, apie tai, kad Kaune jisai gyveno kokiam užkampyj, o klerikalas Dovydaitis buvo užēmęs Biržiškai paskirtą butą, kaip visokios medžiaginēs bēdos jį varo į kapus.

Še tau, Jurguti, ir devintinēs!

Daugelis buržuazinių inteligentų yra bēdni žmonēs. Čia jau, šale jų, inžinieriai Vileišiai, bankininkai Vailokaičiai, spekuliantai Norkai, profesionalai davatkinai, pramonininkai Yčai sukasi apie tautos ragaišį ir skilandį. Jiem ir unaras ir žąsų kulšaitēs. O inteligentpalaikiam — duonos šmotas, kad geriau tautą garbintų ant apytuščio pilvo! **Tai yra paprasta istorija buržuazinēje visuomenēje.** Šlykštus, grynai zoologinis, gyvenimas praturtējusių viršūnių ir plikas gyvenimas tiem, kuriuos mes vadinam buržuazijos šunimis.

Biržiška prarado savo revoliucinę garbę. Kapitalo jisai negavo, nes visuomenē, kuriai jisai tarnavo, pripažįsta tik pašēlusią konkurenciją, tik švento Vito šokį. Kas bus didesnis akyplēša — tasai laimēs, nors apie mokslą, dailę, istoriją jisai nieko nenusimanytų.

Darbininkų visuomenē nepalyginamai švariau žiūri į mokslo žmones, kurie jai tarnauja. Tokioj Rusijoj — ir darbininkas, ir politikas ir mokslininkas, daug maž, vienodai aprūpinti. Ten jie lygūs nelaimēj ir laimēj.

Biržiškos gyvenimo etapas, prasidējęs "staličnam" Vilniuj, baigiasi Viekšnių bažnytkiemyj. Nusi[...] unaro nustojęs mokslin[...] galēs dabar dūsaut ir p[...] tinties krikščioniška L[...] vos visuomene!

Ne vieną dar iš tų [...] gentų laukia panaši [...] mas.

Dēdē.

DRAUGĒ JUSTINA ŽUKA[...] SKAITĒ-SARAPIENĒ MIR[...]

SO. BOSTON, MASS. — [...] d. balandžio, 1923 m. drau[...] Justina Žukauskaitē-Sarapi[...] mirē, palikdama našlaičiu [...] sunelį 6 dienų amžiaus ir [...] liame nuliudime savo gyv[...] draugą T. Sarapą. Taipgi [...] ko senus tēvus Lietuvoj ir [...] seserį Amerikoj. Priežastis [...] ties buvo stoka gydytojo [...] dos laike jos motinišk[...]

Velionē paējo iš Kauno [...] bos, Telšių apskričio, K[...] kaimo. Atkeliavo į šią [...] m., į Waterbury, Conn. T[...] jinai pradējo savo organ[...] darbą dirbti tarpe susip[...] sių darbininkų pašelp[...] joj. Atvažiavo į So. [...] 1912 m. Atvažiavus [...] nesēdējo sau ramiai, bet [...] stojo į darbininkiškas org[...] cijas ir pradējo jose [...] gai veikti. 1913 metais ji [...] į L.S.S. 60 kuopą, kurioj [...] bavos iki 1919 m. Kada [...] skilimas S. P., velionē ējo [...] kairiuoju sparnu ir vedē [...] čiausią kovą su socialistų [...] Velionē buvo veikli kriaučių [...] nijos narē. Taipgi dalyvav[...] tvērime LMPS. 13 kuopos [...] LMPS. 2 Rajono. Reikia [...] mēti, kad velionē buvo [...] dalis tos spēkos, kuri suko [...] kimo mašiną 13 kuopoj ir 2 R[...] jone. Nuo pat Rajono susiorga[...] nizavimo (tai yra, nuo 1917 m. iki 1923 m.) buvo Rajono Pil[...] dančiam Komitete ir gana [...] gingai darbavosi. 1922 metais [...] buvo išrinkta į LMPS. Centro Pild. Komitetą. Kada iškilo [...] dujiniai ginčai, tai yra, atsira[...] do mūsų darbininkiškose org[...] nizacijose frakcijos, tai ji [...] su opozicija ir budama LMPS Centro Kom. narē ir 2 Raj[...] no organizatorē, vedē aštrią [...] vą prieš ADP. ir trukdē [...] veikimą. Bet ji pamatē sa[...] klaidą, geriau pasakius, vis[...] opozicijos klaidingumą, ir [...] jaus liovēsi vedusi kovą prieš ADP. ir pradējo labai prie[...] kiai atsinešti linkui jos. T[...] liudija jos išsireiškimai laik[...] LMPS. 2 Rajono metinēs kon[...] ferencijos. Mes visi buvome [...] tikinę, kad ji liks veikli narē ADP. Bet ta nelemta mirtis [...] traukē iš mūsų tarpo, [...] stančią kovotoją už darbininkų reikalus.

Velionē buvo 34 metų, [...] žlaus. 1916 m. apsivedē; [...] civilį šliūbą. Buvo ramaus [...] do. Vedē pavyzdingą gyvenimą; buvo šventai atsidavusi komu[...] nistiniui judējimui. Tai [...] revoliucinio švyturio nešēja. Velionē tapo palaidota 17 d. ba[...] landžio, miesto kapinēse, be jo[...] kių bažnytinių ceremonijų. Pa[...] skutinį patarnavimą atidavē ve[...] lionei didelis burys draugų ir pažįstamų. Ant kapinių prie karsto d. Karosienē [...]

graudingą prakalbą apie jos pašišventusį darbavimąsi del galutinio darbininkų pasiliuosavimo. Ragino visus eiti velionies pramintu keliu.

Draugė Sarapienė mirė, bet jos siela gyvena tarpe mūsų. Jos troškimas panaikint skriaudas, vargus, pasilieka neužmirštinu mūsų tarpe.

Lai būna jai lengva amžinai ilsėtis žemelėj. *K. Br—nė.*

CHICAGOS ŽINIOS

Iš Lietuvių Darbuotės.

Jaunųjų Darbininkų Lygos Kuopos.

Iš Ateities Žiedo Vaikų Draugijėlės jaunuolių, kurie jau pradeda suaugti į vaikinus ir merginas, organizuojama Jaunųjų Darbininkų Lygos kuopos. Brighton Parke susiorganizavo kuopelė iš 7 narių; Bridgeporte iš 12 narių; ir Northsidėj tikimasi suorganizuoti greitoj ateityj.

Sveikindami jaunuolių kuopeles, tvirtai tikime, jog jos atliks didesnius darbus del labo Amerikos darbininkų klasės.

Draugiška Vakarienė.

12 d. geg., Mildos svet., įvyko draugiška vakarienė, kurią surengė LMPS. 9 kuopa. Laike vakarienės mažos mergaitės gražiai padeklamavo. Drg. Zaldokas pakalbėjo apie svarbą darbininkiškos spaudos; d. Mizara kalbėjo apie vaikų auklėjimą, nurodinėdamas, kad dar ir klasinei sąmoningų tėvų vaikai turi peiktinų prietarų; ragino tėvus rauti iš vaikų tuos prietarus; d. Zokaitis nupiešė, kaip šioj šalyj išnaudojami jaunuoliai; ragino jaunuolius stoti į Jaunųjų Darbininkų Lygą ir kovot su naudotojų klesa del pasiliuosavimo iš po jungo alginės vergijos; d. Andriulis papasakojo juokų.

Publikos buvo daug, kuri patenkinta vakariene ir programu išsiskirstė apie 1 val. ryte.

Darbai.

Šiuo tarpu Chicagoj darbai eina šiaip:

Moteriškų drabužių išdirbystėse prastai; "rainkoatų" išdirbystėse visai prastai; vyriškų drabužių išdirbystėse neblogai; metalo (geležies) išdirbystėse labai gerai. Darbo galima gauti bile dieną, tik bėda, kad labai mažai apmoka darbininkams. Skerdyklos dirba pilnai.

Žmonės Atsikratę Spešelninkų.

Chicagoj yra keletas draugų, vėlesniu laiku atsitraukusių nuo spešelninko Grigaičio sąjungos, kurie susiorganizavo į socialdemokratų sąryšį. Jie turi gerų norų dirbti naudingą darbą del darbininkų klasės. Amerikos Darbininkų Partijos Lietuvių Sekcijos 8-tas Distriktas rengiasi kviesti juos stoti į ADP. Jei jie įstos, tai mūsų spėkos gerokai sustiprės, nes jųjų tarpe yra gerai prasilavinusių ir darbščių žmonių.

Ilgakaklis.

Koncertas.

13 d. gegužės L.K.M. choras ir L.K. Vyrų choras puikiai palinksmino chicagiečius, kurie dalyvavo surengtame jų koncerte. Programa buvo graži.

Bet labiausiai malonu darosi, kad minėti chorai turi gerų solistų ir duetų. Pirmu sykiu man teko girdėt kvartetą, susidedantį iš draugų Vėbros, Dauderio, Sadausko ir Žurono. Užvardintas "Darbininkų Respublikos Kvartetas". Labai puikiai dainuoja; turi išlavintus balsus ir muziką pažįsta. Apielinkės miestukai rengdami koncertus gali užsikviesti "D. R. Kvartetą". Patogu mažai grupei kur nuvažiuoti, išlaidų mažai pasidaro. Chicagiečiai gali pasidžiaugti, turėdami tokius du chorus, kuriuose yra gerų dainininkų ir dainininkių. *S. D.*

DARBININKIŠKAS VEIKIMAS

Čeverykų Darbininkų Blogos Sąlygos. Bosai Ima Kyšius.

HUDSON, MASS. — Nors mūsų miestelis mažas, bet veikimas šioks toks yra. Lietuviai darbininkai nedaug atsilikę nuo didesnių miestų. Kitokių tautų darbininkų negirdėt veikiant darbininkiškoj dirvoj. Jau buvo pranešta per "Laisvę", kad gyvuoja Hudsono Lietuvių Jaunuomenės Ratelis "Audra". Nors dar jaunutis, apie 6 mėnesiai laiko kaip gyvuoja, tačiau narių turi apie 40. Darbą atliko nevisai mažą per trumpą laiką. Sulošė du teatru. Per žiemos sezoną rengdavo diskusijas kožną nedėldienio vakarą. Žmonės ant diskusijų lankydavos skaitlingai. Per H.L.J.R.A. pasidarbavimą likosi nusamdytas kambarys susirinkimams. Labai būtų gerai, kad galėtume įsteigti knygynėlį ir užprenumeruot keletą darbininkiškų laikraščių. Turint liuoso laiko būtų gerai pratintis prie skaitymo, kad galėtume suprasti geriau darbininkiškus reikalus.

Taipgi "Audra", laikytame susirinkime 4 d. gegužės nutarė paaukoti iš iždo $10 del Lietuvos politinių kalinių. Labai pagirtina, kad neužmirštame savo klesos brolių, kurie, kovodami už darbininkų reikalus, pakliuvo į Lietuvos buožių valdžios kalėjimus ir ten kankinami be jokio pasigailėjimo. Taipgi aš manau, kad ratelis neatsisakys ir ant toliaus remti visais galimais būdais kovojančius darbininkus ir taipgi darbininkišką spaudą.

* * *

Hudsono miestukyj dirbtuvių yra nemažai. Didžiuma dirba čeverykų dirbtuvėse. Šiuo laiku sumažėjo darbai čeverykų dirbtuvėse ir taipgi kitose dirbtuvėse irgi darbas mažėja.

Darbininkai neorganizuoti. Unijos jokios nėra. Per tai bosai kaip nori, taip elgiasi su darbininkais. Bene bus didžiausia čeverykų dirbtuvė Tam Logans. Dirbtuvės pastatytos labai prastai, kaip kokie vasarnamiai. Ypač žiemos laiku labai nesveika dirbti. Vėjas dumia kiaurai per sienas. Ypač "lastruime" vienas kito darbininkas negali matyt, kuomet šaltis garą sukelia. Visi drabužiai lieka šlapi nuo garo. Apie šalčio pagavimą nėra nei ką kalbėti, bet ir reumatizmą gauna ne vienas darbininkas.

Kaip kuriuose skyriuose, tai dar šiaip taip, kur nėra taip sunkus darbas. Bet daugelyj skyrių darbininkai turi įtempti jėgas kiek išgalėdami. Žiemą ar vasarą visas prakaite sumirkęs turi dirbti, o vėjas šaltas pučia pro sieną; ligą pagauni. Darbai daugiausia nuo šmotų. Darbininkas turi skubinti, nes čia mokama mažiau, negu kitur, kur yra unijos.

Čeverykų dirbtuvių sistema labai prasta. Per kelias dienas yra darbo perdaug, net prievartą panaudoja dirbti viršlaikį. Už viršlaikį nemoka daugiau. Jeigu darbininkas atsisako dirbti viršlaikį, bosas pravaro iš darbo. Dvi arba tris dienas į savaitę perdaug darbo; turi dirbti, kolei išbaigi darbą; o kitas dienas visai mažai darbo; reikia laukt po pusvalandį arba valandą, kol gauni porą tuzinų. Padarai ir vėl lauk. Taipgi bosai reikalauja, kad dirbtum labai greit. Sako, turi tiek ir tiek padaryt. Bet kurie lėčiau dirba, bosas žiūri žvairomis į tokius darbininkus. Tankiai ir nuo darbo pravaro ir priima smarkesnius. Žinoma, kuomet negauna smarkesnių, tai būna prispirti laikyti tokį, kokį turi.

Taipgi bosai labai pripratę prie kyšių ėmimo. Katras duoda, tas geras, o katras neduoda, tas neužkenčiamas.

Darbininkai labai tamsūs. Kuomet užsimeni, kad turime pareikalaut geresnių sąlygų, nenori tankiausiai nei kalbėti arba sako, pravarys iš darbo. Nuo kitų gauni visokių žodžių: tu bolševikas, tu toks, tu kitoks.

Laikas būtų pagalvoti, ar ilgai mes duosimės taip save išnaudot. Turim jieškoti priemonės pagerinimui savo būvio. Ar ilgai mes taip skursime, krausime išnaudotojams didžiausius pelnus, patys galą su galu nesudurdami? *Higinas.*

Nekreipia Domės į Šnipų Organo Pučiamus Burbulus

Girtuoklystė ir Muštynės pas Senbernius Įsigalėjo.

NORWOOD, MASS. — 6 d. gegužės įvyko DLKK. Draugijos susirinkimas. Buvo manyta, kad kas nors pakels klausimą kaslink šnipų organo ("Keleivio") "reikalavimo paaiškinti visuomenei" kaslink iškirtimo šposo Michelsonui ir Bieliniui, bet niekas nieko neprisiminė. Tas parodo, kad Norwoodo darbininkai nekreipia domės į šnipų organo pučiamus burbulus. Kitų draugijų mitingai irgi praėjo, bet nei viena nieko nesakė tame klausime. Girdėjau, kad Darbininkiškų Draugijų Sąryšis rengiasi duoti atsakymą "Keleiviui", delko Sąryšis numaskavo Bielinį Norwoodo visuomenės akyse. Atleiskite, ne Sąryšis nutraukė nuo jo ličyną ir pastatė jį ant "steidžiaus" Judos rubuose, bet d. A. Bimba, tik Sąryšis prirengė vietą ir laiką numaskavimui, kur Bielinis negalėjo pašišaukti policijos. Mat, jis "grinorius", o rengėjai su policija labai tolimi. Už tai nemielaširdingai nukentėjo pats Bielinis ir jo "socializmas". Dabar šnipų organas "Keleivis" labai susirūpinęs.

* * *

Pas Norwoodo senbernius labai įsigalėjo girtuoklystė ir muštynės. 6. d. gegužės, anksti ryte, įvyko "mūšis" ant Falan Ave. Tapo primuštas (galva sudaužyta) J. Kabutavičius. Mušikai buvo G. Mikšys ir D. Valna. Mušeikos likosi areštuoti ir nuvežti į šaltąją, o J. Kabutavičius buvo nuvežtas į ligonbutį; susiuvus galvą, jis taipgi likosi nuvežtas pas savo priešus į šaltąją. Tą pačią dieną, 11 val. ryte, K. žiurinskas visus tris "išbilavo", užstatydamas po $100 už kiekvieną.

Reikia butinai pastebėti, kad K. žiurinskas girtuoklius peštukus tai pirmutinis išbiluoti. O kuomet anais metais per Palmerio ablavą buvo areštuoti net devyni draugai už politinį veikimą, tai K. žiurinską niekas negalėjo priprašyti, kad nors vieną išbiluotų, nors jis būtų galėjęs tuomet ir keletą išbiluoti. O vienok žiurinskas myli save vadinti radikalu. Ar tai nėra pasityčiojimas iš radikalų?

Vienas Nuo Falan Ave.

Išgydė Skrandžio bei Vidurių Ligą ir Nervų Suirimą.

Sako Nuga-Tone turi stebuklingą gydomą jėgą, kuriai nieks neprilygsta.

"Turiu didelio smagumo paliudyti stebuklingas gydomasias Nuga-Tone'o jiegas. Mano paties atsitikime nieks negalėjo taip pagelbėti nuo skrandžio bei vidurių ligos ir nervų suirimo. Kuomet aš pradėjau imti, aš buvau taip sugriuvęs, kad negalėjau valgyti ir vėmiau mažne prie kiekvieno valgio. Bet ačiū Nuga-Tone'ui aš galiu valgyti ir miegoti kaip ir seniaus. Joe Flaim, Williamson, Ill." Jei turi skrandžio, ar vidurių ligą, ar nervai yra suirę, tai kodel nepasinaudoji p. Flaimo prityrimu? Jis padaro veikmę ir padaro greitai. Pamėgink jį pats ir įsitikink. Vienam pilnam mėnesiui gydytis tik $1.00. Nuga-Tone'ą pardavinėja visi geresnieji aptiekininkai pozitingai garantuodami, kad suteiks pilną patenkinimą, arba pinigai bus sugrąžinti (garantiją rasi prie kiekvienos bonkelės), arba pasiųs tiesiog apmokėtu paštu National Laboratory, 1038 S. Wabash Ave., Chicago, pasiuntus jiems $1.00.
No 105

DETROIT, MICH.

Pirmutinis Milžiniškas Pavasario Piknikas

RENGIA ADPL. SEKC. 8-ta KUOPA

NEDĖLIOJ, 27 GEGUŽĖS-May

VAN DYKE PARK'E

Van Dyke gatvės ir 6-tos mylios

Gerbiami Lietuviai ir Lietuvaitės!
Kas nemyli praleisti šventą dieną tyrame ore, šokti prie geros muzikos ir žaisti tarpe žaliuojančių medžių ir krumų? Tokia proga kaip tik bus viršminėtą dieną. Bus gerų užkandžių, skanių gėrimų ir aiskrymo, kvepiančių cigarų, saldainių ir t.t.
Iš kalno užtikriname, kad busit pilnai užganėdinti.

Pradžia 10 v. ryte. Įžanga 50c. ypatai

Visus užkviečia Komitetas.

P. S. Į pikniką važiuodami imkite Harper Centerline ir Harper Cemetery gatvekarius.

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO ŠEIMYNOS SVEIKATĄ

Nuo niežtančių išberimų — vartojant

SEVERA'S ESKO

Antiseptiškas Mostis

Vartojamas nuo niežų, išberimai ir kitokių odinės ligos.

KAINA 50c

Klauskite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

PAIN-EXPELLERIS JUMS PAGELBES!

Kuomet šaukiamasi Pain-Expellerio pagalbos, Skausmas greitai apgalima ir nesmagumai — pranyksta. Su pirmu žnyptelėjimu reumatiško skausmo, nervus kratančios neuralgijos, kankinančio ir riečiančio į kruvą strėnų dieglio, tuojaus nusipirkite šito galingo ir patikėtino šeimyninio linimento ir juomi ištrinkite skaudamas vietas. Tikrasis Pain-Expelleris turi musų INKARO vaisbaženklį. Visi kiti yra pamėgdžiojimais. Kaina 35c. ir 70c. aptiekose arba iš

F. AD. RICHTER & CO., 104-114 South 4th St., Brooklyn, N. Y.

20 amžiaus išradimas.

Antanas Valutkevičius, lietuvis aptiekoris, išrado Galingą Mostį, kuri palengvina visus skausmus ir gėlimus, vis tiek, kokie būtų tie skausmai ir kaip žmogų begeltų ar beskaudėtų. GALINGA MOSTIS patariama vartoti nuo

REUMATIZMO,
NEURALGIJOS,
STRĖNŲ SKAUDĖJIMO

Nuo nikstelėjimo, sąnarių išsisukimo, raumenų skaudėjimo, sąnarių skausmo, strėnų gėlimo, kaklo sustingimo, krutinės slogų; taip pat nuo kosulio ir šalčio; nuo skausmų ir uždegimo, paeinančių iš priežasties šalto člongo (oro traukimo), drėgnumo ir t.t. Siųsk 60c. už dežutę šiuo adresu:
WALLACE'S LABORATORY
15 Intervale St., Brockton, Mass.

Bell Phone: Oregon 0863-J.

Dr. Ignotas Stankus

1210 So. Broad Street
Philadelphia, Pa.
LIETUVIS DAKTARAS (gydo visokes ligas) IR CHIRURGAS (daro visokes operacijas).
OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

Pasarga Detroito Lietuviams Darbininkams.

Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kur kitur, ypatingai dabartiniu krizio laike.
M. A. KISHON,
Aptiekorius Savininkas
8761 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST., — DETROIT

Sveikata, Stiprumas, Energija

Del VYRŲ ir MOTERŲ

Vertesnė UžAuksą

Turtingiausis žmogus silpnos sveikatos, atiduotų visą savo turtą idant tik atgavus savo sveikatą. Sveiktaa yra sugrąžinama per mano gydymo būdą — tiesioginiu kraujo įčirškimo. Atgavus sveikatą, atgausi stiprumą ir energiją. Kada jūs tą viską atgausite, tai būsite dėkingi man, kaip ir daugelis kitų. Jeigu jūs turite kokią naują arba užsisenėjusią ligą, kuriai yra reikalingas atydus gydymas, tai nepadarysite klaidos ateidamas pas mane.

VIENOS SAVAITĖS GYDYMAS.

Po vienos savaitės gydymo ir atsargaus išegzaminavimo jūs patys persitikrinsite apie pasekmes.

JEIGU JUS KENČIATE nuo nervų suirimo, kvaitulio, silpnumo, kraujo ir odos ligų, Akių mirgėjimo, prastos atminties, silpnų ir nepastovių nervų, bemiegės, skaudėjimo sprando ir nugaros, reumatizmo, puslės ir inkstų nesmagumų, skilvio nedirbimo, neuralgijos ir vidurių užsiturėjimo, ATEIKITE PAS MANE.

Patarimai visai **VELTUI** Ateikite šiandien

Su pagelba mano naujausių gydymo būdų, aš sugrąžinsiu jum sveikatą kaip ir daugeliui kitų kad sugrąžinau.

Dr. HANNON, Specialistas 146 E. 14th St., New York. priešais Tammany Hall.

Ofiso valand.: Nuo 9 ryte iki 4 po piet. Vakarais: nuo 6 iki 8. Nedėldieniais ir švenčių dienomis: nuo 10 ryte iki 1 po pietų.

Jeigu Jus Kenčiate

Nuo bile jokio kraujo sugedimo, silpnumo, odos ligų, skilvio, širdies arba kepenų neveikimo, inkstų arba puslės nesmagumų, Reumatizmo, tai visuomet kreipkitės pas mane. Aš jums suteiksiu geriausius patarimus ir gydymo būdus iš mano 40 metų patyrimo ir 14 metų praktikavimo didžiausiuose ligonbučiuose. Mano ypatiškas gydymas iki išgydymui atsieis jums tik **$10**.

Ant silpnai sergančių žmonių didžiausia atyda atkreipiama.

Ofiso valandos: nuo 10 iš ryto iki 6:30 vakare.

Nedėliomis nuo 10 iš ryto iki 1 val. po pietų.

ANDREW EGAN, M. D.

163 W. 23rd ST., Netoli 7th Ave., NEW YORK.

Pagelba Į 5 Dienas — Be Vaistų, Pjovimo ir Skausmo

GYDAU LIGAS
VIDURIŲ, PLAUČIŲ, INKSTŲ IR PUSLĖS.
Nemokėk už nepasekmingą gydymą.
— AŠ JUMS PAGELBĖSIU —

VYRIŠKOS LIGOS:— Nerviškumas, Nustojimas spėkų, Užnuodijimas kraujo, Plaučių, Asthma, Dusulio ir įvairias plaučių ligas gydom naujausia metoda. Taipgi visokias odos ligas: Išbėrimus, Eczemą, Niežėjimą ir Sutinimus, užsisenėjusias ligas. Moteriškos Ligos:— chroniškas ir nerviškumą.

Ateikite mano ofisan ir pakalbėkime. Galima kalbėt lenkiškai. Aš jum duosiu GERIAUSIĄ RODĄ.

DR. T. M. SIKORRA 57 Newark St. Hoboken, N. J.

TAIP, JUM BŪTINAI REIKALINGOS D-RO W. J. ROBINSONO KNYGOS:

Patarimai Moterims ir Merginoms apie Lyties Dalykus.

256 pusl., su paveikslais, apdaryta. Kaina $2.00.
Teisingai ir suprantamai aprašo visą mergaitės ir moters lyties gyvenimą. Tarpe daugelio kitų dalykų, aprašyta lyties organai ir jų veikimas; antdrapanės; apsivedimas; apsivaisinimas; gimdymas; lyties ligos ir kitos moterų ligos; saužagystė; kaip būti laiminga gyvenant poroje, ir t.t., ir t.t. Ši knyga pirmučiausiai skiriama merginoms ir moterims.

Patarimai Vyrams Apie Lyties Dalykus.

236 pusl., su paveikslais, apdaryta. Kaina $2.00.
Aiškiai ir teisingai aprašyta visas vyro lyties gyvenimas: lyties organai ir jų veikimas; lyties ligos ir kaip jų išsisaugoti; saužagystė; prostitucija; apsivedimas ir šeimyninis gyvenimas; kaip aiškinti vaikams lyties apsireiškimus ir t.t., ir t.t. Tai tik suminėjimas kelių iš daugybės įdomių dalykų, kurie toje knygoje aiškinami. Kiekvienas jaunikaitis ir vedęs vyras turi šią knygą turėti.

Tačiaus šios dvi knygos viena kitą dapildo ir kaip vyrai, taip ir moters privalo turėti jas abi, nes jose yra daugybė praktiškų pamokymų, kuriais labai dažnai tenka gyvenime naudotis.
Siųskite tas knygas į Lietuvą, giminėms ir draugams — jiems nėra kur tokių knygų gauti.

LIETUVOS CENZŪRA TAS KNYGAS ĮLEIDŽIA.

Pinigus ir reikalavimus siųskite šiuo adresu:

J. BARKUS, Box 129. Gen. P. O., NEW YORK, N. Y.

LYTIES, PUSLĖS IR KRAUJO LIGŲ

(Inkstų, Puslės, Prostates ir t.t.)
SPECIALISTAS TURINTIS PRAKTIKOS PER 25 METUS.
Dr. ZINS išgydo visokias chroniškas ligas, nervų suirimą, širdies, plaučių, skilvio, kepenų, inkstų ir kitokias pavojingas ligas.

MOTERYS! VYRAI!

Išegzaminavojame Dykai

Žmonės, kurie serga nusilpimu ir jau neturi vilties pasveikti, bus gydomi ypatiškai. Liga tikrai bus prašalinta ir sveikata sugrąžinta.
Ateikit ir reikalaukit išegzaminuoti Veltui. Nieko jums nekainuos būti išegzaminuotu per Dr. ZINS. Jo gydymo kainos yra labai žemos. Daugelis sergančių važiuoja net šimtus mylių, idant tapti išgydytais. Visoki ištyrinėjimai yra daromi, kraujas egzaminuojamas sulyg Wassermano systemos. Taipgi yra daromi kraujo įčirškimai.

Dr. ZINS
110 EAST 16-th ST.
TARPE 4th AVE. ir IRVING PLACE
NEW YORK, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare.
Nedėliomis: nuo 9 ryto iki 4 po pietų.

AUTOMOBILIŲ MOKYKLA

Jeigu jūs norit padaryt lengvesnį ir geresnį pragyvenimą, tai mokinkitės automobiliaus amato geroj lietuviškoj mokykloj, kur po vadovyste instruktorių ekspertų galite per kelias savaites išmokti gerai važinėti ir pataisyti visokių sistemų automobilius, trokus, taipgi ir Fordą.

MES GARANTUOJAM ŠOFERIO LAISNIUS.

Taipgi sujieškom kiekvienam mokiniui vietą, nes mes surišti su employment ofisu ir turim laisnius.

Mūsų adresas:

Automobile School

726 LEXINGTON AVE.
arti 59th St.,
NEW YORK, N. Y.

DR. A. J. KARALIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3262 So. Morgan Street,
CHICAGO, ILL.
Telefonas: Boulevard. 2160
Valandos:
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir
Nuo 2 iki 9 val. vakare.

DR. C. K. CHERRYS

LIETUVIS DENTISTAS
2201 W. 22nd ir So. Leavitt Sts.
CHICAGO, ILL.
Telefonas: Canal 6222.
Valandos: nuo 2 iki 8 P. M.
Subatomis nuo 10 A.M. iki 5 P.M.
Nedėliomi pagal sutartį.

CAFE and BUFFET LUNCH

UŽLAIKAU PUIKIAUSĮ
VIEŠBUTĮ.
PAGAMINAME
GARDŽIAUSIUS VALGIUS
IR ĮVAIRUS UŽKANDŽIUS
Turime įvairių
KVEPIANČIŲ CIGARŲ
LIETUVIAMS PATOGI VIETA UŽEITI.
CHRISTIAN LUTZ
418 LORIMER STREET,
BROOKLYN, N. Y.

KAS NORITE PIGIAI PIRKTI NAMĄ, TAI VISADOS EIKITE PAS
J. VASTUNAS
Real Estate Co.
154 GRAND ST., BROOKLYN.
Nes aš turiu labai daug namų ant pardavimo Brooklyno mieste ir priemiesčiuose: Ridgewood, East New Yor, Jamaica, Maspeth ir Flatbush. Iš daugumos keliatas yra labai pigių, todel kurie manote pirkti namus, tai turėsite gerą progą pasipelnyti pirkimu. Taipgi kas pas mane pirks, tas bus aprūpintas kuogeriausiai ir po priežiura geriausio advokato. Taipgi aš parduodu visokios rūšies biznius: bučernes, grosernes, restoranus ir kriaučių dirbtuves.
Kas pirks pas mane, tas SUČĖDYS DAUG PINIGŲ.

Telephone: 2320 Greenpoint.
J. GARŠVA

GRABORIUS-UNDERTAKER
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių.
Parsamdau Automobilius ir Karietas Veselijoms, Krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams.
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. 264 Front St. C. Brooklyn, N. Y.

Telefonai: Stagg 2370. Stagg 1010.
J. BRETTSCHNEIDER'S APTIEKA
Tai senai lietuviams žinoma APTIEKA
kur receptai išpildomi atydžiai ir patyrusių aptiekorių.
GERIAUSIAS PATARNAVIMAS
500 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

Howato Prakalbos.

Nedėlioj po pietų kalbėjo A. Howatas, Kansas angliakasių vadas, buvęs prezidentas United Mine Workers of America lokalo 14. Nacionalis unijos prezidentas Lewis'as jį išmetė iš viršininko vietos ir iš unijos už tai, kad jis kovojo prieš Kansas valstijos reakcionierių išleistą Industrinį Įstatymą ir apskelbė streiką prieš jį.

Howatas yra kovojantis unijistas. Jis savo kalboj plačiai kalbėjo apie angliakasių kovą prieš anglies baronus. Sakė, kad už metų laiko po karo užsibaigimo, angliakasiams pareikalavus pakelti algas, anglies kompanijos atsakė, jog dar karas "neužsibaigė" ir negalima kalbėti apie algų pakėlimą. Howatas sakė, jog nuo to laiko angliakasiai persitikrino, kad karas neužsibaigė — bet tai karas tarp darbininkų klesos ir išnaudotojų klesos, ir jis tęsis tol, kol darbininkai laimės.

Toliaus Howatas nurodė, kaip valdžia ateina į pagelbą kompanijoms, kuomet tik darbininkai sustreikuoja. Sakė, kad darbininkai turi kovoti ir prieš valdžią, jei ji įsimaišo į tarpą darbininkų ir kompanijų. Mes nekovojam prieš valdžią, sakė kalbėtojas, bet jei bile koks valdžios atstovas stoja su kompanijomis kovot prieš darbininkus —mes turime užduoti jam smugį.

Kalbėjo apie Kansas valstijos Industrinį Įstatymą; nurodė, jog 40,000 angliakasių pasišventusiai kovojo prieš tą įstatymą ir jis dabar likosi visai bereikšmis, nors dar tebėra įstatymų knygose.

Howatas sakė, jog jis pilnai pasitiki angliakasių unijos nariais, kad jie ateinančioj unijos nacionalėj konvencijoj privers Lewis'o mašiną priimti jį atgal į uniją, jeigu ir Lewis'o mašina nebus visai sudaužyta.

Howatas entuziastiškai atsinešа linkui organizavimo Darbo Partijos. Jis sakė, kad 3 d. liepos, kuomet Amerikos darbininkai susirinks Chicagoj organizuoti Darbo Partiją, bus svarbus įvykis Amerikos darbininkų istorijoj.

Šelpimui mainierių, kurie badauja dalyse Pennsylvanijos valstijos, aukų surinkta $325 su centais.Daug unijų lokalų aukojo po penkis ir dešimts dolerių. Taipgi Darbininkų Partijos kuopos neatsiliko nuo aukavimo. *Rep.*

Neužmirškite 27 Dienos Gegužės.

Darbininkų Jaunimo kuopa, išvien su Amerikos Darbininkų Partija, rengia pikniką Clinton Parke, Brooklyne. Bus perstatyta čechovo "Piršlybos", lekcija "Apie tabokos kenksmingumą" ir visa eilė mažmožių. Važiuojant nuo Brooklyno tilto, paimkit Flushing Ave. karą iki Creek St., nuo Delancey — Grand St. karą. Įžanga 50c.

Maspeth, N. Y.

Socialistų ir Aidoblistų Bėdos.

Visų bėdų bėda L. Grikštas prisiartina prie lietuviškų smalavirių, kaip Mahometas prie kalno. O pastarieji prie Grikšto, kaip ožka prie šieno vežimo. Mat, Brooklyno smalaviriai taip nusmukę, kad be pramoniečių vadu bėdos Grikšto, nepajėgia nei Bieliniui prakalbų surengti.

Ar tai laimė ar nelaimė, teko ir man tose prakalbose būti. O tų žmonių žmonių: čia sėdi šeši rusai, kurie nei žodžio lietuviškai nesupranta; paskui aidoblistai iš visų Brooklyno priemiesčių ir patys socialistai su savo šeimynomis iš visų kampų. Na, jeigu butų buvęs Bielinis net su savo pačia, tai viso žmonių būtų buvę pusė kapos. Prasidėjo ir laukiamos prakalbos. Generolas bėda Grikštas sako pamokslą apie tai, kaip susiartino aidbolistai su pusbroliais menševikais ir perstato kalbėti Bielinį. Pastarasis "nupiešė" "didžiausius" Lietuvos socialistų "darbus" ir bėdas ir išniekino Lietuvos komunistus. Pagaliaus Grikštas užsigeidė, kad Bielinis pasakytų prakalbą jo tavorčiams-rusams rusų kalboj. Na ir sielojosi Bielinis apie "nevykusią" socialistinę revoliuciją Rusijoj, apie Sovietų valdininkų "spaudimą" darbininkų ir kaip Komunistų Partija "spekuliuoja" politika.

Po prakalbų buvo klausimų, apie kuriuos čia nekalbėsime, tik pasakysiu tiek, kad Bielinis, it tas kaplis, atatiko kotą. Drg. Akelaitis, paėmęs balsą, Bielinį suvarė į ožią ragą. Generolas bėda pajuto, kad Bielinis likosi supliektas, pradėjo Bielinį teisinti, o publika pradėjo iš svetainės eiti. *Širšė.*

Amerikos Reakcionieriai Nori Išgelbėti Tichoną.

Artinasi teismo diena patriarchui Tichonui, kurį Rusijos Sovietų valdžia teis už kontr-revoliucinius darbus. Sujudo Amerikos reakcionieriai jį gelbėti.

Nedėlioj, Carnegie svetainėj buvo masinis susirinkimas, kurį sušaukė rusai popai ir Amerikos reakcionierių organizacija "American Defense Society". Kalbėjo katalikų ir kitokių tikėjimų kunigai ir popai; jie visi smerkė Sovietų valdžią ir kėlė į padanges kontr-revoliucionierių Tichoną. Išnešė rezoliuciją, reikalaujančią prezidento Hardingo dėti pastangas, kad Tichonas butų išgelbėtas.

Susirinkimui prisiuntė pasveikinimus keli reakcionieriai senatoriai, reakcionierių organizacijos ir newyorkietis Rymo katalikų arcivyskupas Patrick J. Hayes.

Mūrininkų Streikas.

2,000 murininkų sustreikavo. Jie reikalauja, kad algos būtų pakeltos iki $12 į dieną ir kad kontraktas būtų padarytas ant dvejų metų laiko. Jei streikas tęsis kiek laiko, tai arti $200,-000,000 vertės namų statymas bus sustabdytas.

Klaidos Atitaisymas.

"Laisvės" No. 118 tilpusioj korespondencijoj iš New Yorko pažymėta, jog komisija pranešė, kad laike prakalbų aukų surinkta $21.00. Padengus lėšas aukų liko $2.50, kurie likosi perduoti Lietuvos Draugų Atstovybei. Turėjo būt pažymėta, kad aukų liko 12.50.

ADPLS. 32 kp. *Koresp.*

JEIGU NORITE KAD JŪS BIZNIS AUGTŲ, TAI GARSINKITĖS "LAISVĖJE".

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

VAKACIJOS ANT UKĖS pas lietuvį. Yra radio, telefonas ir kiti parankumai. Arti miestas, geležinkelis, busai. Vasarą yra visokių uogų, vynuogių, obolių ir kitokių fruktų. Kreipkitės pas savininką:
A. Meškauskas
R.F.D. 2, Colchester, Conn.
Tel. Colchester 14—12
(119—126)

DR. J. T. VITKUS
Lietuvis
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
1286 Norwood Rd., Cleveland. O.

Lietuviška Valgykla
REPUBLIC LUNCH
PERĖJO Į NAUJAS RANKAS
Gaminame geriausius lietuviškus ir amerikoniškus valgius. Patarnavimas greitas ir mandagus. Kiekvienas ateikite ir persitikrinkite.
REPUBLIC LUNCH
475 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
A. Dvariškis ir J. Kubilius, Savininkai.

Milžiniškas Atidarymas Kempės.

HAVERHILL, MASS. — Milžinišką atidarymą kempės rengia L. U. Gedemino Kliubas, kuris įvyks 30 gegužės (May), 1923, prasidės 10 val. ryte ir tęsis iki vėlumai. Taipgi vietos ir apielinkės lietuviai malonėkite atsilankyt ant šio milžiniško pikniko todel, kad pirmą sykį atidarant parką turėsime puikų programą. Dainuos du chorai visokias dainas, bus virvės traukimas ir įvairios lenktynės ir už kiekvieną atsižymėjmą yra paskirtos dovanos. Tat nepraleiskite progos. Įžanga 50c.

P. S. Jeigu tą dieną lytų, tai piknikas įvyks 2 birželio (June), Važiuojant reikia imti Georgetown karus. Kviečia Rengėjai.
(121—123)

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau gaspadinės, kuri apsiimtų prižiurėti mano tris vaikelius ir mane patį. Maniškė parunijo su burdingieriu ir visus vaikus paliko man. Aš gyvenu ant kontrų, turiu savo namus ir gerą darbą. Šneku rusiškai, lenkiškai, lietuviškai ir angliškai. Kreipkitės šiuo antrašu:
V. J. Jackson
C-o J. Kazlauskas, Gibstown, N. J.
(120—121)

Pajieškau Prano Dručiaus, kuris 1905 metais dirbo Rygoje, Rygos spinų fabrike ir Antano Katkevičiaus, kuris 1905 metais dirbo Felzer fabrike Rygoje. Meldžiu atsišaukti arba žinanti praneškit.
Martin Seelers (Krikščiuk)
193 Wendell Ave., Pittsfield, Mass.

PARDAVIMAI

Parsiduoda kendžių štoras, geroj vietoj, prie dokų, šapų ir garadžių. Geras biznis. Atsišaukite tuojau po No. 448 W. 19th St., New York,
(118—130)

Parsiduoda kendžių, cigarų ir Ice Cream štoras. Kito tokio štoro nėra. Yra kambariai, pigi randa, yra ir "lease". Atsišaukite po No. 78 Bleecker St., Brooklyn, N. Y.
(119—121)

Pasirandavoja "furnished" rumas naujausios mados apartmente. Atsišaukite pas:
Smith
46Firth Ave., Maspeth, L. I.
(119—121)

Parsiduoda geras fornišius. Gera proga pigiai pirkti, nes išvažiuoju Lietuvon. Atsišaukit tuojau. Taipgi ir pianas.
J. Milkeris
309—90th St., Woodhaven, L. I.
(120—122)

Parsiduoda "stationary" ir aiskrymo štoras. Labai geroj vietoj, apgyventa lietuvių, rusų ir kitų. Prie štoro yra 5 kambariai. Randa tik $27.50. Geriausia proga pirkti. Atsišaukit po No. 225 First St., Elizabeth, N. J.
(121—122)

Pasirandavoja 2 šviesųs kambariai su fornišiu. Yra elektra, gesas ir šiluma. Arti karai ir elevejteris į visas miesto dalis. Atsišaukit po No. 896 Gates Ave., 2 blokai nuo Broadway, Brooklyn, N. Y.
(121—123)

REIKALINGA

Reikalinga stalų patarnautoja (waitress). Užmokestis gera. Kreipkitės tuojaus pas:
Republic Lunch
475 Grand St., Brooklyn, N. Y.
(121—123)

Reikalingas pusininkas į bučernės biznį Arba jeigu kas panorėtų galėtų ir visą nupirkti. Vieta labai gera ir biznis išdirbtas. Parsiduoda labai pigiai. Norinti pirkti kreipkitės šiuo adresu:
109 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
(119—121)

UNITED AMERICAN LINES
JOINT SERVICE WITH
HAMBURG AMERICAN LINE
TIESIAUSIA KELIONĖ Į VISAS DALIS LIETUVOS
Garlaiviai išplaukia kiekvieną savaitę nuo doko 86 North River, netoli 46 St.
Atskiros kajutos del 2, 4 ir 6 žmonių ant visų šių garlaivių. Dideli valgomieji kambariai, sėdėjimui kambariai ir ruimingi dekai tik 3-čios klesos keliauninkams.
Garlaiviai "Mount Clay", "Hansa, "Mount Carroll" ir "Thuringia" turi speciališkų kajutų.
Laivas MOUNT CLINTON Išplauks gegužės 24 d.
Nauji trijų šriubų garlaiviai "Resolute", "Reliance" ir "Albert Ballin" turi vietos del 1-os 2-ros ir 3-čios klesos keliauninkų
United American Line
39 Broadway New York
arba pas vietinius agentus.

ROYAL MAIL
Patogi kelionė
Į EUROPĄ.
Vienos klesos atskirų kajutų puikiausi "O" garlaiviai "Orbita" ir "Orduna" dabar yra paversti vien tik del trečios klesos keliauninkų su atskiromis kajutomis plaukia į HAMBURGĄ.
Kelionė antra klesa $130 ir daugiau. Kelionė trečia klesa $103.50.
Du puikųs, nauji garlaiviai "Oega" ir "Ohio", ant kurių yra vietos del 1, 2, ir 3 klesos keliauninkų.
THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.
Sanderson and Son, Inc., Agents.
26 Broadway, N. Y. ar viet. agentus.

Tel. Gramercy 1550.
Automobilių ir Traktorių Mokykla

Jus galite išmokti valdyti automobilių į 3 dienas. Bet jūs turite turėti ripratimą ir žinojimą apie automobiliaus mechanizmą. Praktiškas kursas važinėjimo ir taisymo visų išdirbysčių automobilių, kaip tai: elektros uždegimo "self starter" ir t. t. Mokiname lietuviškai ir angliškai dienomis ir vakarais. Užtikriname, kad išmokysime kiekvieną ypatą. Išduodame diplomas ir palengviname gauti "License". Kadangi dabar persikraustėm į naują vietą, kuri yra didelė ir gerai įrengta, tai ir mokinimas bus daug spartesnis. Ateikite ir persitikrinkite. Instruktoriai Tykniavičiuns, Kumivas ir kiti. Adresas:
426 EAST 23rd STREET,
Tarpe 1 Avenue ir Avenue A,
NE WYORK, N. Y.
Įsitėmykite mūsų naują antrašą.

BE GERŲ DANTŲ
Jus negalite sukramtyti gerai maisto.
Sveikatos gerumas priklauso nuo jūsų dantų
Dr. Jacob Hollander
ir
Dr. Henry Braunstein
DANTŲ SPECIALISTAI
576 Grand St., Brooklyn
Įėjimas iš Lorimer St.
Specialistai dantų taisymo ir naujų sudėjime. Darba garantuotas. Išegzaminavimas veltui. Žemiausios kainos ir lengvi išmokėjimai.

DIDELĖ RAKANDŲ KRAUTUVĖ
Perkame ir parduodame naujus ir antrarankius rakandus. Puikiausia aptaisome visokias kedes ir sofas taip, kad iš senų pasidaro naujos.
Nupališuojame ir nuvanišuojame visokius rakandus.
Reikalui esant visuomet kreipkitės
FRANK GIVIS
540 GRAND ST., BROOKLYN
Tarpe Lorimer ir Union Ave.

PUIKIAUSIA LIETUVIŠKA
KVIETKŲ KRAUTUVĖ

Padarome geriausius vainikus ir bukietus del veselijų, šermenų, varduvių ir kitokių reikalų iš šviežiai suskintų gėlių. Reikalui esant visuomet kreipktės pas mane. Užsakymus priimu ir per telefoną.
M. KREIVĖNIENE.
202 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Tarpe No. 5th ir 6th gatvių)
Tel. Greenpoint 6195

Nauja Lietuviška Barzdaskutykla
VENUS BARBER SHOP

508 Grand Street
Kamp. Union Ave., Brooklyn, N. Y.
Kviečiame visus atsilankyti, o busite pilnai užganėdinti.

AR NORI VALGYT GERĄ DUONĄ?
Jeigu taip, tai imk duoną iš
GARSO KEPTUVĖS
(SENIAUSIA ĮSTAIGA)
Kepa geriausią duoną iš čystų ruginių miltų.
Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami valgyti gerą skanią, puikiai padarytą duoną, tai visados kreipkitės į mus. Duoną siunčiam ir į kitus miestus.
Savininkai
W. Masiulevičius ir A. Shrupski
[illegible] BEDFORD AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Greenpoint 2875

Tel. Stagg 1750
Tel. Stagg 9448
Petras Macys
Automobilių Mokykla
Ant GRAHAM AVENUE
Kampas Grand St.
BROOKLYN, N. Y.
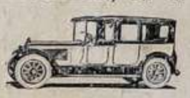
Jeigu jus norite padaryti geresnį pragyvenimą, tai mokinkitės automobilių amato pas mus. Mes jus išmokinsime šoferiu ant visokių automobilių į trumpą laiką. Kam jums eiti pas svetimtaučius mokintis, kas jus galite ateiti pas lietuvius ir išsimokinti.
Taipgi parsamdom automobilius veselijoms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimasm.

TELEPHONE: STAGG 8832.
A. Dobrovolskis ir A. Radzevičius

Graboriai-Undertakers
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI.
IŠBALSAMUOJAM IR LAIDOJAM NUMIRUSIUS ANT VISOKIŲ KAPINIŲ.
456 LORIMER STREET
tarp Grand ir Maujer gatvių
BROOKLYN, N. Y.

RAKANDŲ PIRKĖJŲ ATYDAI!
Visi Namam Reikalingi
Daiktai Geriausios Rūšies
Geriausia proga jauniem žmonėm, kurie mano naujai įsitaisyti savo kambarius. Dabar yra tokios žemos kainos, kokių dar niekados nebuvo. Rakandų kainos greit pakils. PIRKITE RAKANDUS DABAR. Ateikite pas mus, o mes paaiškinsime jums, kokiu būdu yra galima įsitaisyti labai gerus rakandus ir už nebrangią kainą.
DUODAME IR ANT KREDITO

MACYS BROS.
198—200 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Phone 2372 Greenpoint.

NEPRALEISKITE PROGOS!
Apsvarstykite ir suskaitykite, kiek per metus laiko išmokat randų kitiems namų savininkams! Ar negali pats gauti randas, kaip ir kiti? Įsigyk savastį! Pirk namą tuojaus. Su mažu kapitalu gali nusipirkti namą, kuris pats per save laikui bėgant išsimokės. Ateik pas mus, o gausi patarimą, kaip tą galima padaryti.

Parduodame namus, kaip Brooklyne, taip ir apielinkėje vertės nuo $7,000 iki $50,000 ant geriausių išlygų.
Parduodame LAIVAKORTES Į LIETUVĄ IR IŠ LIETUVOS.
Siunčiame pinigus pagal dienos kursą. Padarome dokumentus ir doviernastis su paliūdijimu notaro. Apdraudimas—insurance nuo ugnies, gyvasties ir taip toliau.
Ofiso valandos: nuo 9 ryte iki 9 val. vakare dirbamomis dienomis
Nedėldieniais iki 3 po pietų.
Kreipkitės ypatiškai ar per laiškus pas
Charles Larkey, John Jurevičius ir M. Kazlauskas
470 LORIMER ST., BROOKLYN, N. Y.

Telephone Main 9759.
LIETUVIS FOTOGRAFAS
IR MALIORIUS

Nufotografuoja ir numalevoja visokius paveikslus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu:
JONAS STOKES
172 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

Tel. Greenpoint 5812.
DR. A. PETRIKA
LIETUVIS DENTISTAS
229 Bedford Ave.
Kamp. No. 4th St.
BROOKLYN, N. Y.
Valandos:
Nuo 10 val. ryto iki 12 val.
Nuo 2 po piet iki 8 val. vak.

Telephone: Greenpoint [illegible].
J. LEVANDAUSKAS
GRABORIUS

272 BERRY STREET,
BROOKLYN, N. Y.

Telephone Stagg 1090.
The Morrell Street BATHS
Puikiausios Rusiškos, Rumuniškos ir Turkiškos
MAUDYNĖS
Taipgi yra įtaisytos puikios ir didelės vanos ir lašai
ATVIROS DIENĄ IR NAKTĮ
29—31 Morrell Street
Netoli Flushing Ave.
BROOKLYN, N. Y.
Utarninkais vien tik del moterų.
Naujas savininkas M. Teitelbaum.

LIETUVIŠKA AKUŠERKA

Marijona Tamkienė
Prie palagų ant pareikalavimo dieną ir naktį, taipgi ir nedėldieniais. Darbą atlieku atsakančiai už prieinamą kainą.
30 STAGG STREET
Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 6731

Phone Cypress [illegible].

OSVALDAS KIBURIS
Užlaiko Puikiausią LIETUVIŠKĄ VIEŠBUTĮ, gamina geriausius užkandžius, todel kiekvienam lietuviui yra patogi vieta užėjimui. Atvažiavusieji į East New Yorką, niekuomet neužmirškite atsilankyti pas
OSVALDĄ KIBURĮ
858 Glenmore Avenue
Brooklyn, N. Y.
(East New York)

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS
Turiu 14 metų praktikos pardavime nuosavybių, nes esu pardavęs už kelis milionus vertės. Gabiausis lietuvis agentas Brooklyne, esu išlaikęs 3 egzamenus. Per mokslą, gabumą [illegible]

Kas pas mus [illegible] gauna tai, ko nori: pirkti, budavoti arba parduoti. Visus aprupinam teisingai. Turim ant pardavimo keturiuose ofisuose apie 5 tūkstančius namų: Brooklyne, Bushwick Section, Greenpoint, Maspeth, Flatbush, Canarsie, Cypres Hill, East New York, Arlington Section, Richmond Hill, Ozon Park, Jamaica, Halles, Queens ir Floral Park.
Taipgi turime ant pardavimo visokių farmų. Parduodam namus su mažu įnešimu, įmokant $200.00. Randavojame namus, krautuves, dirbtuves, kambarius ir t.t.
B. A ZINIS REALTY CO. and BUILDERS
OFISAI:
420 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3929.
20 Oceanview Ave., Jamaica, L. I., Telephone Jamaica 5137-W
486 Fulton St., Cor. 168 St., Jamaica, L. I., Tel. 7394 Jamaica
120—05 Liberty Ave. (120th St.) Richmond Hill, L. I.